

זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

הדלקת נרות 19:01
צאת השבת 20:11
ר"ת 21:05

שיר ליום השבת

הצדיק רבי מרדכי שרעבי זצ"ל יצא פעם בבוקרו של יום שבת מבית הכנסת לעבר ביתו. הרב נראה היה כמלאך ה' עם מצנפת לבנה וגלימה של שבת ומלווה בקהל חסידיו. לפתע הגיח מהסמטה הסמוכה רוכב אפונעו צעיר, ובראותו את החבורה, שבמרכזה צועד זקן נשוא פנים וצטוף בטלית, חמד לו לצון והחליט להתנכל להם. תחילה הפעיל את צופרו, שהרעים בקולו הצורם, ולאחר מכן התניע את האפונעו ברעש גדול, ונסע בראוותנות בין המתפללים, שנסו בבהלה. תלמידיו של הרב זעקו חמס לנוכח התנהגותו הפרועה של הרוכב, שרמס בריש גלי את קדושת השבת: "למה אתה מתנכל לנו ומחלל את השבת?" צעקו לעברו. הם התכנסו בזעם סביב רבם, ומחו גם באוזניו.

להפתעתם אמר הרב: "הניחו לו, הוא לא אשם. האפונעו שלו אשם!" טרם עיכלו את דבריו, הגיע הרב לביתו ונפרד מהם בברכת שבת שלום.

אחד התלמידים שחזר לאחור, ראה את הצעיר עומד באמצע הכביש, כשהוא רוכן על אפונעו ומנסה להפעילו. הוא ניסה שוב ושוב להתניעו, אך לשווא.

אמר התלמיד לצעיר: "לחינם אתה מנסה להתניע את האפונעו. הוא לא ייסע! אתה פגעת בכבוד הרב שרעבי בכך שנסעת בינינו, והוא אמר לנו שאינך אשם אל האפונעו שלך... לדעתי, כדאי לך לגשת אליו ולבקש סליחה". הוא הורה לו את הדרך לבית הרב.

הבחור ניסה שוב ושוב להתניע את האפונעו, וכשראה שאינו מצליח בשום אופן, החליט לגשת לרב ולבקש את סליחתו, וכן שיברך את האפונעו ששבק חיים...

הרב צחק לשמע הדברים, וביקש להכניס את הצעיר לביתו. כאשר נכנס הבחור, אמר לו הרב במאור פנים: "בוא בני, שב ואכול עמנו סעודת שחרית של שבת!" הצעיר היה נבוך מידידותו של הרב, אליו התנכל לפני שעה קלה. הוא הסס, ולאחר כמה דקות שאל "האם אוכל לחזור אחרי האוכל לאפונעו שלי, ואצליח לנסוע עליו?"

"בוודאי, העיקר שתשב עמנו לסעודה".

הבחור היסב לסעודה, האזין לקידוש, וסעד עם הרב ובני ביתו. בתום הסעודה רצה לפנות לדרכו, אולם הרב עיכבו "מה החפזון? השאר עמנו. עוד מעט זמן מנחה". הבחור התרגז קצת "מנחה?! מה לי ולמנחה?"

הרב שרעבי הפציר בו שיישאר בכל זאת למנחה ולסעודה שלישית, והבטיח לו "רק אם תישאר עמנו, האפונעו שלך ימשיך לפעול..."

הבחור, שזכר היטב את סרבנותו של האפונעו, נשאר בבית הרב בלית ברירה עד לצאת השבת. לאחר ההבדלה אמר לו הרב: "שבוע טוב! אתה רשאי ללכת כעת לאן שתרצה. חזור למקום שבו השארת את האפונעו, ותראה שאין לו שום בעיה, אבל דע לך שמשבת זו ואילך אפונעך ישמור שבת!"

הבחור לא הבין מה הרב שח, ומיהר לרוץ לעבר האפונעו. הוא ניסה להתניעו, ולהפתעתו נדלק האפונעו מיד ופעל היטב כהלכה. אבן נגולה מעל לב הבחור, הוא התיישב על האפונעו ונסע בשמחה לדרכו.

האפונעו פעל היטב כל ימות השבוע. כאשר החשיך יום שישי וכנסה השבת --- נדם לפתע המנוע. הצעיר ניסה להפעילו שוב ושוב, ללא הועיל.

הוא נזכר ברב הזקן עם הגלימה והחליט לחזור אליו, ולשאול אותו מה לעשות. הוא ניגש לבית הרב שרעבי, שקיבלו במאור פנים ואמר לו ביישוב הדעת "הרי הסברתי לך בשבוע שעבר שאפונעך שומר שבת, ולכן עליו לנוח ביום שבת, וממילא לא ייסע לעולם ביום הקדוש".

הצעיר נדהם לשמע דברי הרב, ולא ידע מה לומר.

הרב המשיך: "בני, דע לך שיש לך נשמה גדולה. רק חדל מדרכך הרעה. שב עמנו שוב גם היום. חזור בתשובה".

הדברים ירדו לחרדי לבו של הבחור. הוא ראה מולו אדם אצילי, שהבליג על ההתנכלות כלפיו, ואף הקרין לו אהבה ואכפתיות. הרהורי תשובה הציפו אותו, ומאותו רגע ואילך זנח את דרך חייו הקודמת והחל לנהל אורח חיים יהודי.

מאורה של הפרשה

"שמור את יום השבת לקדשו"

בעת שכיחן הרידב"ז כרב העיר סלוצק, והגיע כבר לגיל זקנה, חלה לפתע במחלה קשה. בעודו על מיטתו סובל מחוליו ראה את נשמתו עולה לבית דין של מעלה, שם המתין לו הדיינים.

הדין היה ברור, סיפר הרידב"ז לאחר מכן, נגזר עלי למות ולהחזיר את נשמתו. אלא שאפשרו לי לסנגר על עצמי.

אמרתי לדיינים, "בימים אלה אני שוקד על כתיבת פירוש לש"ס הירושלמי. שכידוע אין לו הרבה פירושים. זה חשוב לעולם התורה". היסו אותו הדיינים "נו, נו, יש מספיק תלמידי חכמים, שיוכלו לסיים את מלאכתך על הירושלמי, עם כל נחיצותה. זו לא סיבה מספיק טובה להאריך את חיךך...".

"אני מוסר נפשי לעזור לאלמנות ויתומים. והחסד - מעלתו עצומה". הדיינים גילו קוצר רוח, "גם זו לא סיבה מספקת לתת לך חיים, תמיד נוכל למצוא גבאי צדקה מסורים ויקרים לפחות כמורך, שיעשו גדולת ונצורות למען יתומים ואלמנות. גבאים לא חסרים..."

הרידב"ז חש באותן שניות שנדמו לנצח, חוסר אונים. הוא רצה לחיות, הוא ידע שיש לו עוד מה לתרום בעולם העשייה, אך לא מצא לעצמו כף זכות שתטה את המאזניים. לפתע הוא נזכר...

"רבותי הדיינים, לפני חיתום גזר דיני למיתה, אני רוצה לספר, שרעייתי ואני מקבלים את פני שבת המלכה כבר בליל שישי.

אצלנו הבית מבריק ביום חמישי, המפה פרושה על השולחן, הפמוטים ניצבים על גבי מגש הכסף מלאים בשמן זית זך, התבשילים עשויים היטב, ניחוח השבת מתנוסס באוויר.

ביום שישי אני חושב מה אוכל להוסיף עוד לכבוד השבת. ודומני, שאין בעולם עוד יהודי שמרחיב את תוספת השבת כמוני..."

הדיינים נאלמו דום. זו היתה טענה ניצחת, וסנגוריה חותכת דין. בית הדין פסק לרידב"ז עוד 20 שנות חיים, במהלך הספיק לסיים את פרושו על הירושלמי, לעלות לארץ ישראל, ולהקים בצפת ישיבה מפוארת של 150 תלמידים.

"פן תשכח"

פעם רצו המשכילים להתלוצץ על הגאון רבי שמואל סלנט זצ"ל, אשר מלבד גאונותו בתורה היה גם בקיא גדול ברפואה.

נכנס אליו משכיל אחד ואמר לו שהוא חולה ב-3 מחלות: א- הוא חולה במחלת השכחה. ב- אין לו טעם בפיו. ג- הוא חולה במחלת השקר. כך אמר וביקש תרופה.

הרב שהבין שהלה רוצה להתלוצץ עליו, אמר לו שיכין עבורו תרופה, ושיבוא למחרת.

לאחר שיצא ביקש הרב מעוזרו שיביא לו גללי עיזים ושיצבע אותם קצת בצבע כחול ואדום, שיראה כעין קפסולה תרופתית.

למחרת כשהגיע המשכיל הגיש לו הרב את הקפסולה. המשכיל לקח את הכדור והתחיל ללעוס, אך מיד צעק בועל: "מה זה? גללים!?"

השיב לו הרב: "התרופה הזו פעלה היטב למחלתך. והראיה, שאתה דובר אמת שזה גללים, וכן אתה מרגיש טעם של גללים בפוך, ואני מבטיח לך שלא תשכח את זה לעולם".

נא לשמור על קדושת הגיליון. אין לעיין בזמן התפילה וקריאת התורה

הצלחה ברז"ג: נעה שלו, משי' אזולאי, משי' יונה. רחל בת רבקה וב"ב. רבקה בת רחל **זוג הגון:** אורית יהודית, יעקב משה, יוסף והדס בני מרים דבורה פנינה. יצחק שי בן לאה בטי שרה בת אילה. אביבה חביבה בת קמינה מונט.

עמרם בן פנינה **רפ"ש:** חיים דניאל בן שולה. שלמה בן רינה. דוד בן רעות. תהילה בת שונמית תמר בת שרה. אפרת ביתיה בת צביה. **לע"ג:** הגר"ע יוסף בן גורגיה זצ"ל. יחזקאל בן סמרה ז"ל מרדכי בן ביסקה ז"ל. שמואל בן חנה נוסרת ז"ל. ברוך נאג"ו בן נעימה ז"ל. מלכה בת רבקה ז"ל

בברכת שבת שלום

ו בבשורות טובות!

עריכה: משפחת שמעיה

לע"ג אבינו הר"ר אילן סבח בן סניורה ז"ל

פטירת הצדיקים

י"ב אב - עלית אליהו הנביא לשמים. רבי יוסף לבטון

י"ג באב - רבי נתן נטע שפירא 'המגלה עמוקות'

י"ד באב - רבי נחום איש גמזו

ט"ו באב - רבי אברהם חסין. רבי אשר מקרלין

מה זה אומר שהם בני אדם?!

בחור אחד הגיע ללשכת התעסוקה, והתחנן לפני הפקיד שימצא לו עבודה כלשהי. לא משנה איזו עבודה זו תהיה, הבהיר הבחור, מחמת המצוקה הגדולה שבה הוא שרוי, הוא מוכן לקחת כל עבודה. "או קי", אמר הפקיד, "אם אתה באמת מתכוון לקחת מה שיש, אז יש לי בשבילך משהו -

האריה של גן החיות מת, ולא השגנו עדין אריה. אתה תהיה האריה שלנו, עד שיוגיע אריה מהג'ונגל. נלביש אותך בתחפושת אריה קומפלט, תיתן כמה שאגות בכלוב, ותסתובב מפנינה לפנינה. אלו הן פחות או יותר, דרישות התפקיד. שעות העבודה נוחות למדי, אם כי יש פיזול - מהשעה שמונה עד אחת, ואחר כך משלוש עד חמש, וזהו".

הבחור הסכים בשמחה, והחל בעבודה. בשעות הראשונות העבודה היתה נעימה, אבל לפתע שמע האריה, ידידנו, חריקה מכיוון השער... ולתוך הכלוב הכניסו את הלבאייה.

הלבאייה העוצמתית התקרבה באיום אל הבחור-האריה, שהחל להצטנף בפניו בפחד נורא. הלבאייה תזזה, מן הסתם, שהוא לא אריה אמתי, וזה יהיה יום העבודה האחרון שלו כאריה, ויום החיים האחרון שלו כאדם.

הלבאייה התקרבה והתקרבה, והאריה שלנו רעד ללא שליטה בכל גופו. הלבאייה קירבה את ראשה האימתני אל ראשו של הבחור-האריה, ולחשה לו "גם אתה מלשכת התעסוקה, נכון?" נשימת רווחה נפלטה מפיו. בשעות שלאחר מכן שאגו שניהם יחדיו, בשמחה ובטוב לבב, ושלוש על ישראל. חלפו שלושה שבועות. גם האריה וגם הלבאייה החלו לחוש שחיקה ושעמום. לקראת סוף היום, הביט האריה ימינה ושמאלה, וראה שאין מבקרים בטווח שמיעה.

הוא פנה אל הלבאייה: "תגידי לי, היום מסיימים בחמש או בשש?"

הלבאייה ענתה לו "היום בשש". למרבה הצער, הם אמנם לא שמו לב, אבל היו שם אב ובנו, ששמעו אותם משוחחים... האב והבן רצו מיד למשרדו של מנהל גן החיות, וצעקו על המנהל "גנב! רמאי! אין שם לא אריה ולא לביאייה, הם שני בני אדם!"

ענה להם המנהל: "על מה אתם מדברים?! בואו הקשיבו, אתם שומעים אילו שאגות הם שואגים?!" "כן", ענו האב והבן, "אבל שמענו אותם מדברים ומדיינים האם מסיימים היום בחמש או בשש...".

"נו... אז מה?" אמר להם המנהל, "שלושה שבועות הם שואגים שאגות של אריות, אז מה אם הם אמרו משפט אחד? מה, זה אומר שהם בני אדם?!"

כל אחד מאיתנו מכין, שכן!

גם משפט אחד יכול להעיד על אדם, שהוא אדם. אפילו התגברות אחת מוציאה אותנו מכלל בעלי החיים.

בעל חיים לא מסוגל להתגבר על תאוה מרצונו החופשי; אדם - כן.

גם אם 'בא' לי, אני יכול לומר לעצמי - לא!

כדאי מאד, אפילו פעם ביום, להיות יותר 'בן אדם'. ההתגברות מקדמת את האדם, גורמת סיפוק גדול, ומוסיפה כוחות לקראת המשך ההתקדמות. התגברויות קטנות ותכופות מחזקות את האדם, כך שבבוא העת יוכל לעמוד גם מול ניסיון גדול.

"ואמר החכם, אשרי מי שהניח התאוה... עוד לא נמצא שהניח אדם דבר לכבוד בורא העולם

ונתחרט". (רבי שלמה אבן גבירול)

לא קרה מעולם, שאדם ויותר על תאוה מסיימת כדי לעשות את רצון הבורא - והפסיד.

איש חקירות פנה אל **הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א** בשאלה הבאה:

לצורך מילוי תפקידי, אני משתמש בכלב מיוחד, המשמש עבורי כצלם מקצועי ויעיל...

אל השרשרת שמסביב לצווארו, הצמדתי מצלמה מוסתרת זעירה, והכלב המאולף נכנס ליעדים אותם עלי לחקור, מתמקד בנקודות הטעונות צילום, ומביא לי את התמונות הנצרכות לחקירה.

אני נוהג לצאת לטייל בשבת בליווי הכלב, ואנו מגיעים גם ליעדי החקירות שלי, וברצוני לשאול, האם מותר לי להשאיר את המצלמה מערב שבת על צוואר הכלב, באופן שהיא תמשיך לצלם גם כשיצא עימה בשבת לרשות הרבים (ותהיה לי תועלת בתמונות כי יסייעו לי לאחר השבת)?

תשובת הרב זילברשטיין שליט"א:

נאמר בתורה "ששת ימים תעשה מעיך, וביום השביעי תשבות, למען ינוח שורך וחמורך".

מכאן למדנו, שאדם מצווה על שביתת בהמתו כמוהו. דהיינו, שלא תעשה הבהמה, וכל בעלי החיים בכלל, מלאכה בשבת עבור האדם, כגון: לחרוש, לדוש או להוציא משא מרשות לרשות.

אמנם, דבר העשוי לשמירת הבהמה, שבלעדיו לא תישמר כלל, אינו נחשב כמשא; וכן דבר שהבהמה זקוקה לו מפני החום או הקור או מפני צורך אחר, דינו כבגד לאדם, והיא יוצאת בו.

אבל דבר שאינו עשוי לשמירה, או שאינו מועיל לשמירה, או שהוא שמירה יתרה שאין הבהמה זקוקה לה, וכן כל דבר מיותר שאינו לצורך הבהמה, ואפילו שהוא לנו, כשאין הבהמה רגילה בו - הרי זה נחשב כמשא, ואסור לה לצאת בו.

לאור זאת, אסור להניח לכלב החוקר לצאת מרשות לרשות, משום שמטלטל מצלמה שלא לצורך שמירה על הכלב, אלא לצורך בעליו.

ואפילו אם הכלב יוצא מעצמו לרשות הרבים והמצלמה על צווארו מלפני השבת, ואין לבעליו שום ענין שישא את המצלמה, בכל זאת חייב למנוע מהכלב לצאת, כפי שכותב המשנה ברורה: "אם נשאר איזה דבר על הבהמה מערב שבת, והיא רוצה מעצמה לצאת לחוץ, בעליה צריך למנעה שלא תצא, מפני מצוות שביתת בהמה".

"וצדקה תהיה לנו כי נשמור את כל המצוה"

יש אנשים שעושים את כל העבירות שבתורה, ומתנחמים בכך שנותנים צדקות לעניים, תורמים ליתומים ואלמנות, לבתי מדרשות ובתי כנסיות ובכך משקטים את מצפונם.

על כך דרש ר' אליהו חיים מייזל זצ"ל "וצדקה תהיה לנו", מתי הצדקה שאנו עושים תיחשב כצדקה ותעלה לרצון לפני ד'?

"כי נשמור לעשות את כל המצוה" - כאשר נשמור גם את שאר המצוות.

(לחזות בנועם ד')

שכינה ביניהם | הרב נחום דיאמנט

סיפר לי ידיד קרוב:

משום מה, אני שונא את התכשיט ששמו "עגיל". שונא כפשוטו. התארסתי במזל טוב והודעתי לארוסתי את עני העגילים... שאלתי אותה בניגון של יותר מרמז שאני כולי תקווה כי אין לה בכלל דבר כזה ברעיון... שמחתי לשמוע כי אין לה עגילים אפילו לא בתכנית העתידית.

בתחילת החיים לא היה צורך להתמודד עם הנושא, כי אשתי לא רצתה עגילים. אבל ברוך ה' יש לי שמונה בנות, והן הלכו וגדלו. יום אחד הבת הגדולה ביקשה "אמא, אני רוצה עגילים". אמה גילתה את אוזנה כי עוד לפני שהיא נולדה אבא אמר לה חגיגית, שהוא פשוט שונא עגילים.

"אבא, למה אתה לא אוהב עגילים? מה אני אעשה שתאהב עגילים?" החלה הבת לנדנד... פעם היא אמרה לאשתי "תנסי להשפיע על אבא. אני אוותר על הרבה דברים - מתנות יום הולדת ועוד, רק שתקני לי עגילים". אשתי אמרה לה "מהחחונה לא שמעתי את אבא אומר 'לא' תקיף, בנושא שאינו בעייתי מבחינה רוחנית. הדבר היחיד שהוא לא מסוגל לשמוע הוא עגילים".

יום בהיר אחד, בתי הגדולה שמעה ברבע און שאני אומר לאשתי "אנחנו זקוקים מאד לצאת לשבוע נופש". הבת שמעה ונדלקה, מדוע? כי היא רצתה מאד שנצא והיא תנהל את הבית. היא קפצה על הרעיון ולא יתרה. לחצה ולחצה שנצא לנוח והיא תסתדר עם כל ניהול הבית.

בסופם של התחנונים נכנענו. נסענו לשבוע חופש והשארנו ילדה גדולה בת שש-עשרה עם עשרה ילדים תחתיה. הילדה תיפקדה באופן לא רגיל. השבוע היה בשבילנו שבוע של התאוששות וצבירת כח. היינו רגועים כי בתנו ממלאת את התפקיד בנעימות ובהצלחה.

בדרך חזרה, אשתי מספרת לי "אתה יודע, כבר לפני זמן רב הבת ביקשה ממני בגד מסוים. סירבתי כי הבגד לא נחוץ לה כל כך, עד כדי שנוציא כסף למעלה מהתקציב שאנו רגילים. אך עכשיו אולי כדאי שניתן לה את הבגד כמתנה".

אמרתי לאשתי "לא! ניתן לה עגילים!"

אשתי נאלמה דום! היא לא האמינה למשמע אוזניה.

כשחזרנו הביתה קראתי לבת, ואמרתי לה שאני מאשר לה עגילים. כמעט נעשה חור בתקרה מהקפיצות שלה. מיד היא רצה לעשות חורים ולקנות עגילים, פחדה שאחזור בי ואתחרט...

חלף זמן רב מאז, ועדיין לא התחרטתי על ההחלטה. אני רוצה ושמה שיש לה עגילים! הרגשתי רצון להעניק לה יותר ממה שאני מסוגל, והענקתי לה את העגילים. לא לקחתי נשימה עמוקה ולא רעדו לי הידיים. עשיתי זאת בנפש חפצה.

האם לדעתכם היה כאן ויתור? הוא ויתר לבת שלו?

לא. הוא חש כל כך הכרת הטוב לילדה, שהוא רצה פשוט לשמח אותה.

כך צריך להיות היחס שבין בעל לאשתו. לא פועלים מתוך "ויתור". פועלים מתוך רצון לשמח ולעשות לשני טוב!

המצב האידיאלי הוא שכל אחד מעוניין בטובתו של השני. כל אחד שם את עצמו בצד ודואג לרווחתו של האחר. בבית בו כל אחד מחפש איך לעשות לשני טוב, אפילו האוכל הפשוט נהיה טעים יותר. האושר מקיף את כותלי הבית ושכינה שרויה בו.